

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Освітня програма	40295 Лабораторна діагностика
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	224 Технології медичної діагностики та лікування

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	40295
Назва ОП	Лабораторна діагностика
Галузь знань	22 Охорона здоров'я
Спеціальність	224 Технології медичної діагностики та лікування
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Литвиненко Микола Ігорович, Бабійчук Олександр Юрійович, Танасійчук Ірина Сергіївна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	22.09.2021 р. – 24.09.2021 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	https://biology.univ.kiev.ua/images/stories/Napryamy_pidgotovky/Labdiagnostika/Opis_napryamu/Vidomosty_z_samootsinyuvannya_OP_lab_diagnostic.pdf
Програма візиту експертної групи	https://biology.univ.kiev.ua/images/stories/Napryamy_pidgotovky/Labdiagnostika/Opis_napryamu/Proekt_programy_vizytu_lab_diagnostic.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Загальні враження про ОП «Лабораторна діагностика» в цілому є позитивними. ОП оцінювалась за 9-ма критеріями, за 8 критеріями встановлено рівень відповідності В, за 1 – А. В програмі використовуються зразкові практики, які можна рекомендувати до провадження в закладах, які надають освітні послуги за спеціальністю 224 «Технології медичної діагностики та лікування».

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

Сильною стороною цієї ОП є врахування сучасних тенденцій розвитку галузі лабораторної медицини та сучасних потреб ринку праці у фахівцях, обізнаних в стратегіях забезпечення якості лабораторних послуг відповідно до вимог міжнародних стандартів, шляхом розроблення та викладання окремих навчальних дисциплін, спрямованих на забезпечення набуття студентами спеціальних знань та навичок в галузі менеджменту якості лабораторних послуг, а також залучення до навчального процесу провідних медичних лабораторій країни, які акредитовані на відповідність стандартам ДСТУ EN ISO 15189:2015 та ДСТУ ISO/IEC 17025:2017, або які активно впроваджують вимоги міжнародних стандартів в повсякденну рутинну діяльність.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Основні рекомендації членів експертної групи стосуються необхідності забезпечення документування всіх пропозицій стейкхолдерів щодо удосконалення ОП, а також виявлених під час функціонування та процедур моніторингу ОП невідповідностей освітнього процесу із чіткою фіксацією потреб та пропозицій, які було враховано, та тих з них, що було відхилено, із зазначенням причин такого відхилення, а також всіх прийнятих рішень щодо того, які саме заходи мають бути застосовані з чітким зазначенням кінцевого терміну їх виконання та відповідальних осіб. Окремі рекомендації стосуються стану приміщень закладу, який наразі не повністю задовольняє вимоги здобувачів вищої освіти, а також необхідності дотримання в лабораторії державних санітарних правил та норм біологічної безпеки. Закладу вищої освіти рекомендовано усіляко сприяти, стимулювати та підтримувати міжнародну академічну мобільність та міжнародні академічні проекти викладачів та здобувачів вищої освіти за ОП «Лабораторна діагностика».

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Місія Київського національного університету імені Тараса Шевченка (далі – КНУ), як зазначено у Програмі розвитку науково-інноваційної діяльності КНУ на період до 2020 року, полягає у «...підготовці високоінтелектуального кадрового ресурсу держави, необхідного для реалізації стратегії розвитку України, здатного оперативно реагувати на виклики сучасності та брати активну участь у реалізації програми економічних реформ на міжнародному та державному рівнях». З 2016 року, коли Уряд України визначив пріоритетом трансформацію системи охорони здоров'я, стратегія розвитку країни зокрема пов'язана з підвищенням ефективності та модернізації медичної системи взагалі та галузі лабораторної медицини зокрема. Отже, цілі ОП «Лабораторна діагностика» якомога повно відповідають місії закладу, оскільки передбачають підготовку саме того кадрового ресурсу, якого наша держава сьогодні потребує чи не найбільше – фахівців в галузі лабораторної медицини. Стратегічний план розвитку КНУ на період 2018-2025 року, визначає розвиток медичних наук в якості пріоритетних напрямів діяльності закладу. Цілі ОП таким чином повною мірою відповідають стратегії розвитку закладу та є чітко сформульованими, оскільки одразу дозволяють зрозуміти фокусування програми на трьох основних компонентах, а саме: ОП передбачає підготовку фахівців, які: 1. Володіють технологіями лабораторно-діагностичного процесу; 2. Можуть забезпечити організацію та керівництво медичною лабораторією; 3. Можуть здійснювати підготовку середнього медичного персоналу (лаборантів) на до- та післядипломному рівні. І якщо перший фокус цілком очікуваний (він є спільним

для всіх ОП за відповідною спеціальністю), то другий фокус – тобто акцент на системі менеджменту якості – є доволі унікальним. КНУ – один з перших університетів, чия ОП фокусується на підготовці фахівців лабораторій, обізнаних в стратегіях забезпечення якості лабораторних послуг відповідно до вимог міжнародних стандартів. Щодо третього компоненту, на якому фокусується ОП, – то він носить також доволі унікальний характер, оскільки передбачає формування не лише майбутніх фахівців, що володіють технологіями діагностичного процесу, але і фахівців, які одночасно можуть навчити цим технологіям середній медичний персонал – лаборантів медичних лабораторій. Зазначена ціль чітко відповідає меті освітньої діяльності закладу в цілому, оскільки остання завжди була та залишається орієнтованою на підготовку «...висококваліфікованих і конкурентоспроможних на національному та міжнародному ринку праці фахівців для наукових та освітніх установ...», що наразі зазначено у Статуті КНУ.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

В ході проведеного інтерв'ювання гаранта ОП – О.Є.Маєвського – були отримані усні свідчення щодо того, що цілі та програмні результати навчання, а також структура ОП та її зміст сформульовані із урахуванням позицій та потреб основного кола стейкхолдерів цієї ОП. Проведені зустрічі із роботодавцями дозволили підтвердити свідчення гаранта ОП. Зокрема, завідувач КДЛ ТОВ «Медичний центр імені академіка Юрія Прокоповича Спіженка» О.О.Берник повідомила, що всі її пропозиції було враховано та власне реалізовано у робочих програмах навчальних дисциплін «Система управління якістю лабораторних досліджень» та «Клінічна біохімія патологічних станів» – вона виступає не лише автором, але і викладачем зазначених дисциплін, оскільки є асистентом кафедри фундаментальної медицини ННЦ «Інститут біології та медицини» (далі – Інститут). Аналогічні свідчення під час інтерв'ювання було отримано від автора та викладача дисципліни «Лабораторні дослідження в криміналістиці» А.С.Повх – заступника завідувача лабораторії біологічних досліджень та обліку Державного науково-дослідного експертно-криміналістичного центру МВС України та викладача кафедри клінічної медицини Інституту. Представники інших роботодавців, які вже реально працевлаштували здобувачів вищої освіти ОП, інформацію щодо чого експертна група отримала при проведенні зустрічей із студентами (ТОВ «Медична лабораторія «Діла» та ТОВ «Сінево Україна») та потенційних роботодавців, з якими до того ж Інститутом встановлено договірні відносини щодо зокрема навчання студентів (ТОВ «СІ ЕС ДІ ЛАБ», ТОВ «Євролаб»), які б могли підтвердити свою участь у розробці або оцінюванні цієї ОП, не були присутніми на запланованих зустрічах через перенавантажений робочий графік. Задokumentованих свідчень виявлення та врахування позицій і потреб роботодавців, наприклад, у вигляді протоколів спільних зустрічей або результатів опитувань на розгляд експертної групи надано не було. Щодо врахування потреб здобувачів вищої освіти, відповідні свідчення також є не задokumentованими. Однак, при проведенні зустрічей із студентами було отримано інформацію щодо того, що здобувачі висловлювали своє бажання приділяти більше часу вивченню іноземної мови. І на сьогодні їх запит вже є реалізованим у новій версії ОП, проєкт якої наразі знаходиться на обговоренні та було надано на розгляд, де кількість кредитів, що відводиться на дисципліну «Іноземна мова (за професійним спрямуванням)» збільшено вдвічі. Щодо врахування потреб та позицій академічної спільноти, то це було зроблено шляхом надсилання проєкту ОП на рецензування. Відповідні відгуки було отримано від завідувача кафедри клінічної лабораторної діагностики Харківського НМУ, професора О.І. Залюбовської, директора ІЕПОР ім. Р.Є. Кавецького, академіка НАН України В.Ф. Чехуна, заступника генерального директора Центру громадського здоров'я МОЗ України Владислава Збанацького тощо. Всі відгуки носять позитивний характер та не містять пропозицій щодо внесення змін, доповнень тощо.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Тенденції розвитку галузі лабораторної медицини органічно пов'язані із її стандартизацією та контролем якості роботи на всіх етапах виконання лабораторних досліджень. З огляду на це, ця освітня програма є взірцем того, як найсучасніші тенденції розвитку галузі можуть бути враховані в ОП. Так, цілі ОП чітко сфокусовані на отриманні здобувачами вищої освіти практичних знань та навичок в галузі менеджменту якості лабораторних досліджень, а реалізація цих цілей забезпечується завдяки введенню на навчального плану відповідних дисциплін, зокрема, навчальної дисципліни «Система управління якістю лабораторних досліджень», а також взаємодії Інституту та провідних медичних лабораторій України. Цілі ОП та ПРН визначені з урахуванням ринку праці, оскільки передбачають підготовку саме того кадрового ресурсу, якого наша держава сьогодні потребує чи не найбільше, – фахівців в галузі лабораторної медицини (про що переконливо свідчить попит на відповідних фахівців за даними, наприклад, таких сайтів, як work.ua, robota.ua тощо; так, на сьогодні тільки на сайті work.ua налічується близько 250 вакансій на посаду лікаря-лаборанта). ОП розроблена з урахуванням зарубіжного досвіду підготовки магістрів відповідного напрямку підготовки (гарантом ОП на запит членів експертної групи було надано перелік посилань на сайти світових університетів, матеріали програм яких були використані при розробці ОП). Так, окремі обов'язкові компоненти, зокрема, ОК13 та ОК14, формувалися з урахуванням досвіду світових університетів, що надають освітні послуги за даним напрямом (Charles University in Prague (Czech Republic), Lithuania University of Health Sciences (Lithuania) тощо). У процесі підготовки ОП було враховано також досвід вітчизняних ЗВО: Харківського НМУ, ХНУ імені В.Н.Каразіна, Вінницького НМУ ім. М.І.Пирогова тощо. Все вищезазначене також підтверджує і врахування галузевого контексту при розробці цієї ОП. Питання у членів експертної групи виникли лише щодо відсутності в ОП освітніх компонентів, які б були спрямовані на розвиток фахових компетентностей в галузі гематологічних досліджень, на які власне припадає значна частка всіх досліджень, що виконуються сьогодні в медичних лабораторіях України. І якщо окремі розділи в галузі гематології розглядаються при вивченні дисципліни «Клінічна

біохімія патологічних станів», то питання зокрема онкогематології випали із поля зору взагалі. В той же час, гарант ОП повідомив про те, що питання включення дисципліни «Гематологія» вже розглядалося членами проектної групи цієї ОП, і до її нової версії внесені відповідні зміни. Вивчення нової версії ОП, проект якої наразі знаходиться на обговоренні та було надано на розгляд членам експертної групи гарантом ОП, засвідчив, що така дисципліна, дійсно, поповнила ОП. Однак, її було запропоновано в якості вибіркової компоненти. Члени експертної групи радять розглянути можливість перенесення дисципліни «Гематологія» із групи вибіркової до групи обов'язкових дисциплін.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

ОП розроблено на основі Стандарту вищої освіти України за спеціальністю 224 «Технології медичної діагностики та лікування» для другого (магістерського) рівня вищої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України №884 від 25.06.2019 р. (далі – Стандарт). ОП цілком дозволяє досягти тих результатів навчання, які визначені у Стандарті, та набути всіх встановлених Стандартом фахових компетентностей. В той же час, Стандарт в якості додатку містить об'ємний перелік захворювань, «...за яким лікар-лаборант повинен встановлювати лабораторний діагноз та консультувати лікаря-клініциста згідно алгоритму лабораторного дослідження». Цей перелік включає зокрема і хвороби крові та кровотворних органів (в тому числі, гемобластози, мієломну хворобу, лімфогранулематоз тощо). Вищезазначене передбачає необхідність формування у здобувачів вищої освіти навичок лабораторної діагностики в галузі онкогематології, розвиток яких є доволі нелегкою задачею, що пов'язано із порівняно довготривалим процесом формування навичок знаходити, бачити та розрізняти морфологічні особливості клітин – цитологічні, цитохімічні, імуноцитохімічні. Саме тому, як вже зазначалося вище, члени експертної групи радять розглянути можливість перенесення дисципліни «Гематологія» із групи вибіркової до групи обов'язкових дисциплін.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Сильною стороною цієї ОП у контексті Критерію 1 є врахування сучасних тенденцій розвитку галузі лабораторної медицини та сучасних потреб ринку праці у фахівцях, обізнаних в стратегіях забезпечення якості лабораторних послуг відповідно до вимог міжнародних стандартів, шляхом розроблення та викладання окремих спеціальних дисциплін, а також залучення провідних медичних лабораторій країни, які акредитовані Національним агентством з акредитації України на відповідність стандартам ДСТУ EN ISO 15189:2015 та ДСТУ ISO/IEC 17025:2017, або які активно впроваджують вимоги міжнародних стандартів в повсякденну рутинну практику, до здійснення навчального процесу в реальних виробничих умовах.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Слабких сторін у контексті критерію 1 не виявлено. Рекомендовано: 1. Забезпечити належну процедуру документування всіх пропозицій стейкхолдерів, зокрема роботодавців, щодо удосконалення ОП із фіксацією всіх потреб та пропозицій, які було враховано, та тих з них, що було відхилено із зазначенням причин такого відхилення. Документування виявлення та врахування позицій і потреб роботодавців буде корисним як з точки зору управління процесом забезпечення якості надання відповідних освітніх послуг, так і значно спростить процедуру наступної акредитаційної експертизи цієї ОП. 2. Розглянути можливість перенесення дисципліни «Гематологія» із групи вибіркової до групи обов'язкових дисциплін, що пов'язано із потребами ринку праці та вимогами відповідного Стандарту вищої освіти щодо формування у здобувачів навичок лабораторної діагностики в галузі онкогематології, розвиток яких є доволі нелегкою задачею, що пов'язано із порівняно довготривалим процесом формування навичок знаходити, бачити та розрізняти морфологічні особливості клітин крові, кісткового мозку, лімфатичних вузлів тощо, які навряд чи можуть бути повною мірою сформовані протягом навчання на першому (бакалаврському) рівні освіти.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

Після 1 січня 2016 року, коли набрав чинності національний стандарт України ДСТУ EN ISO 15189:2015 «Лабораторії медичні. Вимоги до якості та компетентності», все більше медичних лабораторій в країні обирають стратегію активної імплементації програм підвищення якості лабораторних послуг відповідно до вимог цього стандарту. Проте станом на 24.09.2021 р. в Реєстрі акредитованих органів з оцінки відповідності міститься лише 23 лабораторії, які акредитовані на відповідність його вимогам. Це пов'язано із тим, що впровадження вимог ДСТУ EN ISO 15189:2015 в діяльність вітчизняних лабораторій – доволі складний процес. І пояснюються ці складнощі, передусім, суттєвим дефіцитом спеціальних знань та навичок, необхідних спеціалісту медичної лабораторії для розуміння самої суті системи управління якістю, а також технологій впровадження системи в рутинну лабораторну практику. Звичайно, основи розуміння системи менеджменту якості мають формуватися у фахівця ще на додипломному етапі навчання та поступово удосконалюватися в системі безперервного професійного розвитку. Проте далеко не всі вітчизняні заклади вищої освіти, що надають навчальні послуги за спеціальністю 224 «Технології медичної діагностики та лікування», змогли на сьогодні сфокусувати відповідні ОП на питаннях управління діяльністю лабораторій. КНУ – один з перших університетів, чия ОП передбачає такий фокус та надає реальні можливості отримати відповідні компетентності шляхом розроблення та викладання окремих спеціальних дисциплін, зокрема навчальної дисципліни «Система управління якістю лабораторних досліджень», а також залучення до навчального процесу провідних медичних лабораторій країни, акредитованих Національним агентством з акредитації України на відповідність вимогам ДСТУ EN ISO 15189:2015, а також ДСТУ ISO/IEC 17025:2017. В цьому, безперечно, – унікальність та інноваційність цієї освітньої програми. Саме тому члени експертної групи дійшли висновку про відповідність ОП за критерієм 1 рівню А.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Загальний обсяг ОП «Лабораторна діагностика» складає 90 кредитів ЄКТС, що відповідає ст. 5 Закону України «Про вищу освіту» та Стандарту вищої освіти за спеціальністю 224 «Технології медичної діагностики та лікування» другого (магістерського) рівня вищої освіти затвердженого наказом МОЗ України № 884 від 25.06.2019 р. Обсяг нормативних освітніх компонентів ОП «Лабораторна діагностика» складає 67 кредитів ЄКТС (74,4 %), вибіркового – 23 кредити (25,6 %), що відповідає ст. 62 Закону України «Про вищу освіту».

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Структура ОП, розподіл та логічна послідовність освітніх компонентів за семестрами цілком дозволяє підготувати майбутніх лікарів-лаборантів до написання кваліфікаційної роботи, складання ліцензованого інтегрованого іспиту «Крок 2. Лабораторна діагностика», а також їх подальшої професійної діяльності. За підсумками аналізу матриці відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми та матриці забезпечення програмних результатів навчання компонентами освітньої програми встановлено, що усі ПРН забезпечуються за рахунок обов'язкових освітніх компонентів. Дисципліни професійного напрямку ОП охоплюють вивчення усіх методик та технологій лабораторних досліджень (гістологічні, гістохімічні, біохімічні, бактеріологічні, вірусологічні, імунологічні, цитологічні, молекулярно-генетичні, патологоанатомічні, санітарно-гігієнічні). Разом з тим вивчення методик окремих видів гематологічних досліджень та розділ онкогематології не відображені в освітніх компонентах ОП. Належне обґрунтування цього питання наведено при описі підкритерію 3 критерію 1. В рекомендаціях до цього критерію члени експертної групи радять розглянути можливість перенесення дисципліни «Гематологія» із групи вибіркового до групи обов'язкових дисциплін. З освітніх компонентів, які забезпечують набуття педагогічних навичок до навчального плану ОП входять «Методологія та організація наукових досліджень з основами інтелектуальної власності», «Професійна та корпоративна етика» та «Іноземна мова професійного спрямування», що не дозволяє в повній мірі досягти заявлену мету ОП в частині здійснення освітнього процесу з підготовки фахівців, які мають володіти саме педагогічними навичками, а здобувачам вищої освіти в повній мірі набути компетентності стосовно здатності розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми не тільки під час своєї професійної діяльності, а також і в освітньому процесі. Однак в ході проведеного інтерв'ювання гарант ОП повідомив, що на сьогодні на сайті Інституту розміщений новий проєкт ОП «Лабораторна діагностика» (<https://biology.univ.kiev.ua/ukreducational-program/laboratorna-diahnostyka/opys-osvitnoi-prohramy.html>), в якому оновлений зміст навчальної дисципліни «Професійна та корпоративна етика» шляхом утворення дисципліни «Педагогіка з основами професійної та корпоративної етики».

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 29.04.2015 р. № 266 назву спеціальності «Лабораторна діагностика» змінено на 224 «Технології медичної діагностики та лікування». Вивчення змісту ОП дозволило встановити його відповідність галузі знань 22 «Охорона здоров'я», спеціальності 224 «Технології медичної діагностики та лікування». Навчання за ОП складає 1 рік та 6 місяців (3 семестри). Зв'язок освітніх компонентів визначається структурно-логічною схемою їх викладання. Одні освітні компоненти є передумовою вивчення інших. Наприклад, освітні компоненти «Клінічна патогістологія», «Цитологічна діагностика», «Санітарно-гігієнічний контроль та експертиза», «Клінічна імунологія та алергологія», які викладаються в першому семестрі, необхідні для подальшого навчання дисциплін «Лабораторні дослідження в криміналістиці», «Клінічна оцінка лабораторних досліджень», які викладаються в другому семестрі. Згідно навчального плану всі вибіркові освітні компоненти викладаються виключно у третьому семестрі. В ході проведеного інтерв'ювання в фокус групах з представниками навчально-методичного центру організації освітнього процесу закладу, відділу якості освіти та гарантом ОП з'ясовано, що викладання вибіркових освітніх компонентів протягом третього семестру на освітніх програмах другого (магістерського) рівня є внутрішньо-університетською практикою, яка обґрунтована тим, що б здобувачі вищої освіти могли більш фахово сформувати свою індивідуальну освітню траєкторію в частині вибору вибіркових освітніх компонентів, враховуючи нетривалий термін навчання на ОП.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Процедура обрання вибіркових освітніх компонентів та формування індивідуальної освітньої траєкторії в закладі регулюється: 1. Положенням про порядок реалізації студентами Університету права на вільний вибір навчальних дисциплін

(https://biology.univ.kiev.ua/images/stories/NMK/Documents/Baza_vnutrishnih_doc/Poriadok_vyboru_dyscyplin_o3_1_2_2018.pdf); 2. Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність КНУ імені Тараса Шевченка (http://mobility.univ.kiev.ua/?page_id=804&lang=uk); 3. Положенням про проведення практики студентів КНУ імені Тараса Шевченка (<https://biology.univ.kiev.ua/about-ibmknunaukovo-metodychna-komisiiia/dokumenty/baza-vnutrishnikh-dokumentiv-mnk.html>); 4. Положенням про організацію та проведення практики студентів ННЦ «Інститут біології та медицини» (https://biology.univ.kiev.ua/images/stories/NMK/Documents/Baza_vnutrishnih_doc/Polojennia_pro_organizaciyu_ta_provedennia_praktyku.pdf); 5. Положенням про курсові та кваліфікаційні роботи (проекти) (https://biology.univ.kiev.ua/images/stories/NMK/Documents/Baza_vnutrishnih_doc/Polojennia_pro_organizaciyu_ta_provedennia_praktyku.pdf). Усі положення розміщені за сайті закладу, посилання на положення, що надані в ОП, є активними. Згідно положення «Про порядок реалізації студентами Університету права на вільний вибір навчальних дисциплін» процедура вибору студентами вибіркових ОК складає 6 етапів. Перший – ознайомлення здобувачів з порядком та термінами проведення вибору ОК та з особливостями присвоєння професійних кваліфікацій за освітньою програмою, на якій вони навчаються. Другий – ознайомлення студентів з переліком вибіркових дисциплін, які пропонуються на ОП, за якою вони навчаються, та на інших ОП. Третій – отримання інформації від студентів про вибір дисциплін. Четвертий – опрацювання заяв та попереднє формування груп. При необхідності проводиться п'ятий етап для повторного запису здобувачів на вивчення вибіркових навчальних дисциплін. Шостий етап – остаточне опрацювання заяв та остаточне формування груп. Під час роботи в фокус-групі зі здобувачами вищої освіти встановлено, що вони обізнані з можливістю формування індивідуальної освітньої траєкторії в частині вибору навчальних дисциплін, в тому числі з інших ОП (вони розповіли, що протягом вересня першого року навчання були підключені до корпоративної пошти університету та отримали персональні кабінети, де мали можливість ознайомитися з переліком та аотацією вибіркових ОП, а також обізнані про наявність відповідної інформації на офіційному сайті закладу). На початку другого семестру здобувачі вищої освіти на власні корпоративні пошти отримали гугл-форми встановленого зразку, в яких вони вказали вибіркові дисципліни з запропонованих блоків дисциплін за цією ОП. Викладачі кафедр, на яких навчаються здобувачі вищої освіти за цією ОП, розповідали про особливості вибіркових компонентів.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Проведення практики в закладі урегульовано Положенням про організацію та проведення практики студентів ННЦ «Інститут біології та медицини» (https://biology.univ.kiev.ua/images/stories/NMK/Documents/Baza_vnutrishnih_doc/Polojennia_pro_organizaciyu_ta_provedennia_praktyku.pdf), згідно якого здобувачі вищої освіти мають можливість приймати участь у виборі бази практики. Практична підготовка за ОП передбачає оволодіння студентами компетентностей, які необхідні для їх подальшої успішної професійної діяльності. В першу чергу це стосується досягнення фахових компетентностей, а саме: здатності використовувати професійні знання та практичні уміння в проведенні лабораторних досліджень, здатності інтерпретувати результати лабораторних досліджень, проводити диференційну діагностику спадкових захворювань за даними цитогенетичних, біохімічних та молекулярно-генетичних досліджень, а також різних патологічних станів і процесів за даними патогістологічного дослідження тощо. Відповідно до навчального плану на проведення виробничої практики з імунології, цитології, патогістології та біохімії відведено 180 год (6 кредитів ЄКТС). Під час акредитаційної експертизи були надані договори із закладами охорони здоров'я, предметом яких є, зокрема проведення практик здобувачів вищої освіти Інституту з ТОВ «СІ ЕС ДІ ЛАБ», ТОВ «Євролаб», ТОВ «Медичний центр імені академіка Юрія Прокоповича Спіженка», Інститутом фізіології ім. О.О. Богомольця НАН

України. Кількість баз практики на ОП постійно поповнюється новими сучасними лабораторіями, які акредитовані Національним агентством з акредитації України на відповідність вимогам міжнародних стандартів. Так, при проведенні інтерв'ювання завідувач медичної лабораторії ТОВ «Сінлаб-Україна» Н.С.Гургенідзе повідомила щодо готовності закладу приймати здобувачів вищої освіти з 2021 року (на сьогодні вже укладена угода про співробітництво від 17.09.2021 р.) – медична лабораторія акредитовані на відповідність вимогам ДСТУ EN ISO 15189:2015. Знаходиться на підписанні угода про співпрацю між Інститутом та Центром громадського здоров'я МОЗ України, референс-лабораторії якого також акредитовані на відповідність вимогам ДСТУ EN ISO 15189:2015. При огляді матеріально-технічної бази члени експертної групи мали змогу оцінити рівень забезпечення та можливості надання освітніх послуг лабораторії біологічних досліджень та обліку Державного науково-дослідного експертно-криміналістичного центру МВС України – заклад акредитований на відповідність вимогам ДСТУ ISO/IEC 17025:2017 – тут передбачено та вже забезпечується проведення практичних занять за дисципліною «Лабораторні дослідження в криміналістиці». Рівень задоволеності студентів практичною підготовкою є високим (85,7% здобувачів вищої освіти підтвердили це згідно «Звіту за дослідженням освітньої програми ННЦ «Інститут біології та медицини» «Лабораторна діагностика» (рівень вищої освіти – магістр)»).

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Діяльність в сфері лабораторної діагностики передбачає опанування комунікативними і соціальними навичками спілкування з лікарями, пацієнтами, колегами та бізнес-партнерами. В ході проведеного інтерв'ювання здобувачів вищої освіти, в т.ч. представників студентського самоврядування виявлено високий рівень їх соціальних навичок (soft skills), а саме навичок комунікації, вміння брати на себе відповідальність, здатності до лідерства, використання ІТ технологій, вміння працювати автономно або бути «командним гравцем» тощо. В ОП розвиток соціальних навичок у здобувачів вищої освіти здійснюється на наступних освітніх компонентах: «Методологія та організація наукових досліджень з основами інтелектуальної власності», «Професійна та корпоративна етика», «Інформаційні технології в медицині та основи статистичного аналізу», «Іноземна мова (за професійним спрямуванням)». Оволодіння соціальними навичками в ОП передбачено програмними компетентностями: ЗК02, ЗК03, ЗК05, ЗК08, ЗК09, СК01-СК03, СК13. Також набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок сприяє активне студентське життя та участь у студентських конференціях (наприклад, щорічній Міжнародній науковій конференції «Шевченківська весна: досягнення біологічної науки / BioScience Advances»). Таким чином, ОП забезпечує формування soft skills здобувачів вищої освіти на рівні, достатньому для виконання професійних обов'язків лікаря-лаборанта та фахівця з вищою освітою.

7. Зміст освітньої програми ураховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійний стандарт відсутній.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Під час проведення аналізу ОП, навчального плану та програм навчальних дисциплін, розміщених на сайті ННЦ «Інститут біології та медицини» (<https://biology.univ.kiev.ua/ukreducational-program/laboratorna-diahnostyka/perelik-navchalnykh-dystsyplin/or-mahistr.html>), встановлено, що обсяг годинного навантаження за ОП складає 2700 годин (2010 годин – обов'язкові освітні компоненти та 690 годин – вибіркові). Обсяг навчальних аудиторних занять становить 760 годин (530 – обов'язкові, 230 – вибіркові). На проведення виробничої практики відведено 180 год. Обсяг самостійної роботи становить 1760 годин (1300 годин – обов'язкові освітні компоненти та 460 – вибіркові). Заклад здійснює заходи з моніторингу годинного навантаження на здобувачів вищої освіти, у т.ч. питання, чи вистачає здобувачам вищої освіти часу на самостійну роботу. В результаті зустрічей зі здобувачами вищої освіти, представниками студентського самоврядування було встановлено, що годинне навантаження є збалансованим і дозволяє досягнути програмних результатів навчання, фактичне навантаження відповідає кількості годин, виділених на вивчення окремих навчальних дисциплін (зокрема на самостійну роботу), це стосується також проведення дистанційного навчання.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Дуальна форма навчання за ОП «Лабораторна діагностика» відсутня.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Зміст ОП відповідає галузі знань 22 «Охорона здоров'я», спеціальності 224 «Технології медичної діагностики та лікування». ОП дозволяє забезпечити набуття, як професійних та і соціальних навичок. Врегульовано питання вибору здобувачами вищої освіти вибіркового освітнього компонентів. Постійно збільшується кількість клінічних баз на ОП шляхом укладання договорів з закладами охорони здоров'я, що мають сучасні лабораторії, акредитовані Національним агентством з акредитації України на відповідність вимогам міжнародних стандартів в лабораторній галузі, та мають належні умови для здійснення навчального процесу в реальному виробничому середовищі.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

З освітніх компонентів, які забезпечують набуття педагогічних навичок до навчального плану ОП входять «Методологія та організація наукових досліджень з основами інтелектуальної власності», «Професійна та корпоративна етика» та «Іноземна мова професійного спрямування», що не дозволяє в повній мірі досягти заявлену мету ОП в частині здійснення освітнього процесу в підготовці лаборантів (медицина) на до-та післядипломному етапах. Проте це питання вже практично урегульовано: на сайті Інституту розміщений новий проєкт ОП «Лабораторна діагностика» (<https://biology.univ.kiev.ua/ukreducational-program/laboratorna-diahnostyka/opys-osvitnoi-prohramy.html>), в якому оновлено зміст навчальної дисципліни «Професійна та корпоративна етика» шляхом утворення дисципліни «Педагогіка з основами професійної та корпоративної етики». Експертна група рекомендує затвердити наявний проєкт ОП «Лабораторна діагностика» в частині оновлення змісту навчальної дисципліни «Професійна та корпоративна етика» шляхом утворення дисципліни «Педагогіка з основами професійної та корпоративної етики» та внести відповідні зміни до структурно-логічної схеми ОПП, наведеної у розділі 2.2. освітньої програми (зазначити вірну назву навчальної дисципліни - «Педагогіка з основами професійної та корпоративної етики»).

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень B

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Зміст ОП в цілому відповідає Критерію 2. Враховуючи наявні сильні сторони та позитивні практики, а також надані рекомендації, члени експертної групи дійшли висновку про відповідність ОП за критерієм 2 рівню B.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

У ЗВО працює відділ приймальної комісії, робота якого визначається Положенням про приймальну комісію, що опубліковане на сайті приймальної комісії ЗВО за посиланням <https://vstup.knu.ua/rules>. Умови прийому на дану ОП є визначеними та чіткими, містяться на сайті за посиланням <https://biology.univ.kiev.ua/mahistratura-2021.html>, де в III розділі зазначено, що конкурсний відбір відбувається за результатами єдиного вступного іспиту з іноземної мови та фахового випробовування, що гарантує об'єктивність оцінювання та виключає можливість дискримінації. Терміни і етапи вступної компанії зведено у III розділі за посиланням <https://biology.univ.kiev.ua/abiturientam-gruimalna-komisii.html>. Для вступників на магістерський рівень ОП «Лабораторна діагностика» проходила конференція в ZOOM 28.07.2021, згідно плану за посиланням <https://biology.univ.kiev.ua/mahistratura-2021.html>, де вступникам роз'яснювались особливості вступу на дану ОП. Інформація на сайті є актуальною і відповідає правилам прийому до Університету на 2021 рік.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Для успішного вступу на магістерський рівень ОП «Лабораторна діагностика» здобувач повинен здати ліцензійний тест «Крок», ЄДКІ з іноземної мови та ЄФІ, що складається з тестового та практичного блоків. Програма фахового випробовування затверджена (https://biology.univ.kiev.ua/images/stories/Abiturientam/2020_2021/VFV_magistr_lab_diagnostics_2021.pdf) та

базується на освітніх компонентах, що вивчаються на попередньому освітньому рівні за даною спеціальністю. Підготовка до даних форм контролю відбувається під час освітнього процесу на попередньому рівні – «бакалавр» та вказана у програмних результатах навчання відповідної ОП (https://biology.univ.kiev.ua/images/stories/Napryamy_pidgotovky/Labdiagnostika/Opis_napryamu/OPP_Lab_diagnosti_cs_2019.pdf, сторінка 16).

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

У ЗВО формалізований процес визнання результатів навчання отриманих в інших закладах освіти. Відповідне Положення опубліковане на сайті ЗВО (http://mobility.univ.kiev.ua/?page_id=804&lang=uk), де в пунктах 13-17 вказується процес підготовки до участі в програмах академічної мобільності, а в пунктах 23-26 – можливі алгоритми визнання результатів. Укладені договори між ННЦ «Інститут біології та медицини» та чисельними закладами вищої освіти для освітнього обміну (на запит було надано договори із Інститутом фізіології ім. О.О. Богомольця НАН України, Тернопільським національним медичним університетом імені І.Я. Горбачевського МОЗ України, Харківським національним університетом імені В.Н. Каразіна, Чернівецьким національним університетом імені Юрія Федьковича, Medical College of Winsconsin) для здобувачів біологічного та медичного напрямку. У перспективі розвиток обмінів для здобувачів ОП «Лабораторна діагностика», зокрема із Università degli Studi Magna Græcia di Catanzaro, Italy. Також, в Університеті згідно наказу Ректора №603-32 від 12.07.2016 (http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Nakaz_atestaciya_PK_2016.jpg) визначено можливість визнання результатів навчання отриманих у ЗВО на тимчасово окупованих територіях України. На даній ОП здобувачів з тимчасово окупованих територій України немає. Прикладів успішно проведеної програми академічної успішності за ОП «Лабораторна діагностика» на момент експертизи немає, але адміністрація ЗВО надала інформацію про працюючу систему академічної мобільності у ЗВО (http://mobility.univ.kiev.ua/?page_id=267&lang=uk), яка є загальноприйнятою для усіх факультетів. До основних проблем, які можуть виникнути під час визнання результатів навчання належить невиконання програми навчання, у такому випадку здобувачу пропонується індивідуальний графік складання академічної заборгованості, у випадку довготривалих програм обміну за умови обговорення зі здобувачем неможливості відпрацювання за графіком – повторне проходження курсу навчання. Це регулюється п.30 Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Позиція КНУ щодо неформальної освіти, озвучена проректором з науково-педагогічної роботи Андрієм Петровичем Гожиком під час проведення зустрічі з керівництвом, полягає у тому, що Університет не визнає такі результати навчання, аргументуючи відсутністю чіткого визначення даного поняття, вичерпного переліку освітніх явищ та врегулювання відповідних процесів чинним законодавством України. Проте у закладі існує неформалізований процес зарахування позааудиторної освіти у межах вивчення певної дисципліни на розсуд і під відповідальність викладача (наприклад, проходження відео-курсу у рамках підготовки до практичного заняття може бути підставою для отримання вищого балу).

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

У закладі створена і впроваджена потужна система академічної мобільності, продемонстрована на прикладах інших освітніх програм, укладені договори як із українськими, так і з іноземними університетами. В межах даної ОП активно розвивається перспективна програма академічної мобільності із Università degli Studi Magna Græcia di Catanzaro, Italy.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Слабких сторін у контексті критерію 3 не виявлено. Відсутність чітких правил визнання результатів неформальної освіти обґрунтовано аргументується керівництвом КНУ відсутністю відповідної належної законодавчої бази. Експертна група рекомендує продовжити розвиток співпраці з іноземними закладами вищої освіти у напрямку забезпечення мобільності за ОП «Лабораторна діагностика».

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

ОП в цілому відповідає Критерію 3. Враховуючи наявні сильні сторони та потенціал закладу забезпечити академічну мобільності за цією ОП із визнанням результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, зокрема під час академічної мобільності, члени експертної групи дійшли висновку про відповідність ОП за критерієм 3 рівню В.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Відповідність методів навчання і викладання програмним результатам обґрунтовано у Додатку 3 до Відомостей про самооцінювання через відповідну матрицю. Результати вивчення Матриці відповідності дають змогу стверджувати, що обрані освітні компоненти здатні забезпечити досягнення цілей ОП та ПРН. Як зазначено у Відомостях про самооцінювання, ОП «...налічує 17 обов'язкових та 12 вибіркового компонент, кожен з яких має практичне втілення у вигляді авторських робочих програм навчальних дисциплін, що є творчим науково-методичним доробком, змістовне наповнення якого реалізовано на принципах свободи та творчої співпраці». Проведені зустрічі із членами науково-педагогічного персоналу дозволили це підтвердити. Так, викладачами використовується різноманітний методичний інструментарій профпідготовки, який дозволяє студентам не лише оволодіти технологіями лабораторно-діагностичного процесу, але і створюють позитивну мотивацію до навчання, розвивають здатність опрацьовувати різні проблеми і знаходити їх рішення, спонукають до активної розумової й практичної діяльності та критичного мислення (зокрема, викладач дисципліни «Санітарно-гігієнічний контроль та експертиза» Н.К.П'ятниця-Горпинченко використовує у навчальному процесі активні методи обговорення проблемних питань в малих групах; про позитивний досвід використання групової дискусії при вирішенні ситуаційних задач повідомила також викладач «Демографічної епідеміології» О.М.Андрійчук; кейс-метод активно використовує у своїй діяльності викладач дисципліни «Клінічна оцінка лабораторних досліджень» І.В.Белінська). Крім того, при навчанні на цій ОП активно використовується метод навчання на досвіді (навчання на робочому місці під час практики, виконання дослідницьких проєктів тощо) – члени експертної групи мали змогу переконатися у високому рівні матеріально-технічного забезпечення баз для проведення практик та наявності реальних умов для забезпечення якісного педагогічного процесу. Про практику проведення навчання на основі наукових досліджень та використання їх результатів (зокрема при дослідженні лабораторних маркерів коронавірусної інфекції SARS-CoV-2 та вивченні постковідного синдрому) розповів викладач дисципліни «Клінічна імунологія та алергологія» А.І. Курченко. Згідно наданого на розгляд членам експертної групи Звіту за дослідженням освітньої програми ННЦ «Інститут біології та медицини» «Лабораторна діагностика» (рівень вищої освіти – магістр), проведеним навчальною лабораторією соціологічних та освітніх досліджень спільно з факультетом соціології КНУ протягом лютого 2021 р., студенти задоволені методами навчання і викладання. Вищезазначене дає змогу констатувати відповідність форм та методів навчання вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи, так само, як і дотримання принципів академічної свободи підтверджується можливостями студентів вільно обирати теми кваліфікаційних робіт, свідчення щодо чого було отримано членами експертної групи під час інтерв'ювання студентів.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання надається здобувачам вищої освіти у вигляді робочих програм. Робочі програми всіх навчальних дисциплін розміщується у вільному доступі на сайті ННЦ «Інститут біології та медицини»: <https://biology.univ.kiev.ua/ukreducational-program/laboratorna-diahnostyka/perelik-navchalnykh-dystsyplin/or-mahistr.html>. Також на сайті Інституту можна легко знайти графіки навчального процесу, розклади занять та консультацій, атестаційних тижнів (сесій) та можливі зміни у них. Інтерв'ювання здобувачів вищої освіти продемонструвало, що останні поінформовані щодо цього та, дійсно, знають, де знайти інформацію щодо навчальних дисциплін, та вона є для них зрозумілою та вичерпною. Крім того, як представники науково-педагогічного персоналу, так і студенти під час проведення відповідних зустрічей запевнили членів експертної групи щодо того, що порядок та критерії оцінювання кожного освітнього компоненту додатково доводяться до відома студентів на першому занятті відповідним викладачем. Крім того, студенти можуть отримати індивідуальну консультацію викладача через електронну пошту (поштові скриньки оприлюднені на сторінках кафедр чи безпосередньо під час консультацій (графік консультацій та контактна інформація також є у відкритому доступі на стендах кафедр). Вивчення наданого на розгляд членам експертної групи Звіту за дослідженням освітньої програми ННЦ «Інститут біології та медицини» «Лабораторна діагностика» (рівень вищої освіти – магістр), проведеним навчальною лабораторією соціологічних та освітніх досліджень спільно

з факультетом соціології КНУ протягом лютого 2021 р., також підтверджує доступність інформації про ОП для здобувачі вищої освіти.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Теоретична та практична підготовка за ОП передбачає поєднання навчання і дослідження, як це і регламентовано у Статуті КНУ, де «забезпечення творчої діяльності учасників освітнього процесу» та «органічного поєднання в освітньому процесі навчальної, наукової та інноваційної діяльності» визначено в якості одного з головних завдань закладу. Підготовка випускної кваліфікаційної роботи за цією ОП передбачає розробку проєкту, який має містити результати власних прикладних досліджень в галузі технологій медичної діагностики та лікування. Згідно наданого на розгляд членам експертної групи Звіту за дослідженням освітньої програми ННЦ «Інститут біології та медицини» «Лабораторна діагностика» (рівень вищої освіти – магістр), проведеним навчальною лабораторією соціологічних та освітніх досліджень спільно з факультетом соціології КНУ протягом лютого 2021 р., здобувачі вищої освіти добре розуміють вимоги щодо написання кваліфікаційних робіт та завжди можуть отримати кваліфіковану допомогу наукового керівника під час роботи. Так, твердження «Комунікація з науковим керівником під час написання курсових/кваліфікаційних робіт є задовільною» та «Вимоги до написання та правила оформлення курсових робіт та кваліфікаційних робіт є доступними та зрозумілими» за шкалою від мінус 3 (зовсім не погоджуюсь) до плюс 3 (повністю погоджуюсь), отримали 2,86 та 2,57 бали відповідно. Крім того, отримати диплом КНУ з відзнакою може студент, який виявив здібності до наукової роботи і виконав одну з вимог: наявність наукових робіт, участь у фахових наукових конференціях, олімпіадах чи конкурсах наукових робіт, фундаментальних та прикладних наукових дослідженнях. Треба зауважити, що виконання вимоги поєднання навчання та дослідження реалізується в межах цієї ОП не лише шляхом підготовки студентом випускної кваліфікаційної роботи або створення можливостей участі у фундаментальних та прикладних наукових дослідженнях. Як відомо, розвитку дослідницької компетентності сприяють активні методи навчання, такі як метод проєктів, кейс-метод, дискусії, ігрові методики, комунікація з провідними науковцями, практична діяльність за фахом, а також впровадження результатів наукових досліджень у виробництво. Про використання активних методів навчання розповіли члени науково-педагогічного персоналу під час відповідних зустрічей, інформація щодо чого зазначена при описі підкритерію 1 критерію 4.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Відповідно до вимог п. 2.14 Положення про організацію освітнього процесу у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка, локальний моніторинг ОП «...здійснюється зазвичай членами робочої групи програми за участі профільних кафедр із залученням представників органів студентського самоврядування». На запит членів експертної групи було надано два документи під назвою «Звіт гаранта освітньо-професійної програми «Лабораторна діагностика» другого (магістерського) рівня вищої освіти д.мед.н., професора Маєвського О.Є. про результати моніторингу освітньої діяльності за ОПП». В звітах не міститься конкретної інформації щодо того, які саме пропозиції щодо покращення якості освітнього процесу було отримано, на основі чого вони були запропоновані та від кого поступили. Будь-яких інших документованих свідчень щодо обговорення результатів моніторингу ОП викладачами із фіксацією всіх висловлених пропозицій щодо оновлення змісту ОП та рішень щодо того, які саме пропозиції необхідно врахувати, а які відхилити, членам експертної групи надано не було. В той же час в якості свідчення на користь того, що ОП реально підлягає оновленню, її гарантом на розгляд експертної групи було представлено проєкт нової версії ОП, вивчення якого продемонструвало внесення наступних змін до ОП: 1. Збільшення вдвічі кількості кредитів, що відводиться на дисципліну «Іноземна мова (за професійним спрямуванням)», що зроблено за пропозиціями студентів та з метою забезпечення імплементації Концепції вивчення іноземних мов студентами неспеціальних факультетів/інститутів Київського національного університету імені Тараса Шевченка (<http://nmc.univ.kiev.ua/docs/10032020%20Kontseptsia%20uvvchennya%20inoz%20movy.pdf>); 2. Оновлення змісту навчальної дисципліни «Професійна та корпоративна етика» шляхом утворення дисципліни «Педагогіка з основами професійної та корпоративної етики», що є досить доречним з урахуванням того факту, що один з фокусів ОП полягає саме в підготовці фахівців, які в майбутньому зможуть забезпечувати зокрема і педагогічну діяльність – здійснювати підготовку середнього медичного персоналу (лаборантів) на до- та післядипломному рівні; 3. Включення дисципліни «Гематологія» до переліку вибіркових дисциплін (точка зору членів експертної групи щодо цього питання вже зазначалася при описі підкритеріїв 3 та 4 критерію 1); 4. Оптимізація викладання дисциплін «Клінічна імунологія та алергологія» до 3 кредитів ЄКТС (замість 5 кредитів) та «Доказова медицина. Стандарти лабораторних досліджень» до 3 кредитів ЄКТС (замість 4 кредитів). Крім того, гарант ОП повідомив, що відбулися також зміни у змістовній складовій навчальних дисциплін «Клінічна оцінка лабораторних досліджень» та «Система управління якістю лабораторних досліджень».

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Стратегічний план розвитку КНУ на період 2018-2025 року, передбачає розвиток міжнародного співробітництва (розділ III, пп. 29-37). Наразі з метою зростання рівня участі закладу в проектах академічної мобільності та активізації популяризації результатів міжнародної мобільності в КНУ триває процес створення Концепції інтернаціоналізації, про що зазначається в Ухвалі Вченої ради Київського національного університету імені Тараса Шевченка «Завдання КНУ імені Тараса Шевченка на 2021/2022 н.р. у світлі виконання Стратегічного плану розвитку Університету на період 2018-2025 року» від 30 червня 2021 р., наданій гарантом ОП на розгляд експертної групи. Відділ міжнародного співробітництва та відділ академічної мобільності КНУ координують процеси інтернаціоналізації діяльності закладу та поширюють інформацію про можливості мобільності студентів та співробітників. Начальник відділу міжнародного співробітництва Р.К.Петюк при проведенні зустрічі з персоналом та керівництвом структурних підрозділів КНУ підтвердив регулярні участі викладачів, студентів та аспірантів ННЦ «Інститут біології та медицини» у закордонних відрядженнях. При спілкуванні із гарантом ОП, він розповів про наявні плани щодо участі викладачів та здобувачів вищої освіти ОП «Лабораторна медицина» у програмах академічної мобільності, проте наразі приклади такої участі є відсутніми, що зрозуміло, враховуючи незначний термін існування самої ОП. ОП передбачає ознайомлення здобувачів із світовими науковими здобутками у галузі лабораторної медицини (результати аналізу робочих програм навчальних дисциплін підтверджує це) та мотивування студентів проводити моніторинг новітніх наукових тем, готувати доповіді/презентації за програмами навчальних дисциплін та обраної теми наукової роботи, залучатися до участі в конференціях, наукових/навчальних/стипендіальних програмах, проектах (зокрема, отримати диплом КНУ з відзнакою може студент, який виявив здібності до наукової роботи і виконав одну з вимог: наявність наукових робіт, участь у фахових наукових конференціях, олімпіадах чи конкурсах наукових робіт, фундаментальних та прикладних наукових дослідженнях).

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Сильною стороною цієї ОП у контексті Критерію 4 є використання різноманітного методичного інструментарію професійної підготовки, який дозволяє здобувачам вищої освіти не лише оволодіти технологіями лабораторно-діагностичного процесу, але і створюють позитивну мотивацію до навчання, розвивають здатність опрацьовувати різні проблеми і знаходити їх рішення, навчають працювати з інформацією, спонукають до активної розумової й практичної діяльності та критичного мислення – кейс-метод, групова дискусія, практична діяльність за фахом тощо.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Слабких сторін у контексті критерію 4 не виявлено. Рекомендовано: 1. Забезпечити належний рівень документування результатів локального моніторингу ОП із фіксацією всіх висловлених пропозицій щодо покращення якості освітнього процесу та прийнятих рішень щодо того, які саме пропозиції необхідно врахувати, а які відхилити та причини такого відхилення. 2. Сприяти, стимулювати та підтримувати міжнародну академічну мобільність та міжнародні академічні проекти викладачів та здобувачів вищої освіти.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

ОП відповідає вимогам критерію 4 в цілому, невідповідностей (суттєвих та несуттєвих) протягом акредитаційної експертизи виявлено не було. Отже, враховуючи наявні сильні сторони та позитивні практики, а також наведені рекомендації, члени експертної групи дійшли висновку про відповідність ОП за критерієм 4 рівню В.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Форми та критерії оцінювання стандартизовані та викладені у робочих програмах, що опубліковані на сайті. Наприклад, оцінювання з дисципліни «Клінічна оцінка лабораторних досліджень»

(https://biology.univ.kiev.ua/images/stories/Napryamy_pidgotovky/Labdiagnostika/Navchalni_discypliny/2020_Klinichna_otsinka_laboratornich_doslidjen.pdf) висвітлено у пунктах 5 та 7 відповідної робочої програми. Здобувачі ознайомлюються із програмою на першому занятті, на якому викладач звертає увагу на контрольні заходи, які будуть проходити, їх зміст та відповідні вимоги. Також завчасно перед контролем викладач повторно наголошує про проведення контрольного заходу, частіше на попередньому занятті. Про це членів експертної групи повідомили як представники науково-педагогічного персоналу, так і студенти під час проведення відповідних зустрічей. Для кращого розуміння здобувачами системи оцінювання у закладі розроблені Методичні рекомендації щодо порядку проведення семестрового оцінювання та підсумкового семестрового контролю (https://biology.univ.kiev.ua/images/stories/NMK/Documents/Baza_vnutrishnih_doc/Poryadok_provedennya_sem_ocin.pdf), де представлена єдина шкала оцінювання (сторінка 3-4). Форми контролю з початку навчального року та впродовж усього терміну навчання доступні здобувачам на сайті ННЦ «Інститут біології та медицини».

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Атестація здійснюється у формі публічного захисту випускової кваліфікаційної роботи, практично-орієнтованого іспиту та ліцензійного інтегрованого іспиту «Крок» (документально засвідчено в освітній програмі за посиланням https://biology.univ.kiev.ua/images/stories/Napryamy_pidgotovky/Labdiagnostika/Opis_napryamu/OPP_Laboratory_diagnostics_2021_compressed.pdf, сторінка 18), що повністю відповідає стандарту вищої освіти (<https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2019/06/25/224-tehnologii-medichnoi-diagnostiki-ta-likuvannya-magistr.pdf>, сторінка 9-10).

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

У ЗВО правила проведення контрольних заходів чітко визначене у межах Положення про організацію освітнього процесу (http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Poloz_org_osv_proc-2018.pdf, пункт 7.1 та 7.3), робочих програмах дисциплін (наприклад РП https://biology.univ.kiev.ua/images/stories/Napryamy_pidgotovky/Labdiagnostika/Navchalni_discypliny/2020_Klinichna_otsinka_laboratornich_doslidjen.pdf, пункт 7), методичних рекомендаціях про порядок проведення семестрового оцінювання (https://biology.univ.kiev.ua/images/stories/NMK/Documents/Baza_vnutrishnih_doc/Poryadok_provedennya_sem_ocin.pdf, сторінки 1-3). Документи затверджені, містять чітку, вичерпну інформацію, оприлюднені на офіційних сайтах ЗВО та активно використовуються здобувачами (зокрема методичні рекомендації). Є формалізовані процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів із залученням Постійної комісії Вченої ради із питань етики (<http://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/Procedure-for-resolving-conflict-situations-in-University.pdf>). Запобігання конфлікту інтересів відбувається за рахунок наявності більше 1 екзаменатора при екзаменаційних контролях, використання стандартизованих (тестових) контролів. Відбувається моніторинг об'єктивності оцінювання контрольних заходів, згідно алгоритму, прописаного в Положенні про систему забезпечення якості освіти (<http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Quality-2020.pdf>, сторінка 98-99). Наявність ситуацій із оскарженням результатів, які б продемонстрували цей процес, ЗВО заперечив.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

У ЗВО розроблені і затверджені відповідні документи, які чітко і вичерпно визначають політику і стандарти дотримання академічної доброчесності, в тому числі регламентують дії закладу при виявленні порушень академічної доброчесності. Серед них Положення про систему забезпечення якості освіти (<http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Quality-2020.pdf>), Етичний кодекс (<http://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/ethical-code/Ethical-code-of-the-university-community.pdf>), Положення про освітній процес (<http://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/Organization-of-the-educational-process.pdf>). Процедури дотримання забезпечуються перевіркою випускних робіт на антиплагіат згідно Положення про систему виявлення та запобігання академічного плагиату (<http://senate.univ.kiev.ua/?p=1352>). У ЗВО укладений договір із системою UniCheck на отримання послуг по перевірці наукових та атестаційних робіт. У межах дисципліни «Методологія та організація наукових досліджень з основами інтелектуальної власності» здобувачам наголошують про важливість вірного цитування, дотримання авторського права, надання достовірних результатів досліджень тощо. Розроблено Етичний кодекс університетської спільноти (<http://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/ethical-code/Ethical-code-of-the-university-community.pdf>), який викладено на сайті і з яким куратори груп рекомендують ознайомитись здобувачам.

До поширення інформації щодо академічної доброчесності та попередженню різних видів недоброчесності залучений студентський парламент, який у неформальних ЗМІ популяризує принципи академічної доброчесності (телеграм-канал <https://t.me/OsvitaKNU>, інстаграм-сторінка (https://instagram.com/spu.osvita?utm_medium=copy_link)).

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Сильною стороною цієї ОП у контексті Критерію 5 є високий рівень забезпечення академічної доброчесності, який імплементовано як в навчальний, так і позанавчальний процес. Позитивною практикою є також наявність Методичних рекомендацій щодо порядку проведення семестрового оцінювання та Етичного кодексу університетської спільноти, що спрямовані на поширення відповідної інформації з приводу освітнього процесу серед здобувачів.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Слабких сторін у контексті критерію 5 не виявлено. Експертна група рекомендує ЗВО розробити, формалізувати та узгодити семестровий/річний план заходів з імплементатції академічної мобільності. Даний документ дозволить комплексно покращувати обізнаність академічної спільноти про засади академічної мобільності, систематизує їх у часі й послідовності та сприятиме їх популяризації.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

ОП відповідає вимогам критерію 5 в цілому, невідповідностей (суттєвих та несуттєвих) протягом акредитаційної експертизи виявлено не було. Отже, враховуючи наявні сильні сторони та позитивні практики, а також наведені рекомендації, члени експертної групи дійшли висновку про відповідність ОП за критерієм 5 рівню В.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

В ході проведеного інтерв'ювання гаранта ОП, роботи в фокус-групах з викладачами ОП, роботодавцями, які працюють на ОП, аналізу наданих додаткових матеріалів та таблиці кадрового забезпечення встановлено, що викладачі, які залучені до викладання освітніх компонентів ОП, мають не лише певний досвід проведення практичних занять та читання лекцій (доценти та професори), але і досвід, пов'язаний безпосередньо з роботою в галузі лабораторної медицини. Переважну кількість дисциплін на ОП викладають доктори, кандидати медичних та біологічних наук, які мають наукові статті з лабораторної медицини у фахових журналах України та міжнародних виданнях (у т.ч. Scopus, Web of Science Core Collection), наприклад, д.мед.н., професор О.Є.Маєвський, який викладає дисципліни «Клінічна патогістологія» та «Цитологічна діагностика», д.мед.н., професор А.І.Курченко, який викладає дисципліну «Клінічна імунологія та алергологія», д.б.н., професор Г.М.Шаяхметова, яка викладає дисципліну «Вплив фармакологічних препаратів на лабораторні показники», к.мед.н. Н.К.П'ятниця-Горпинченко, яка викладає дисципліну «Санітарно-гігієнічний контроль та експертиза», к.б.н. О.О.Берник, яка викладає дисципліни «Система управління якістю лабораторних досліджень» та «Клінічна біохімія патологічних станів». Значну частину навчальних дисциплін викладають фахівці, які або раніше мали досвід роботи в галузі лабораторної медицини, або і на сьогодні працюють в системі охорони здоров'я, а отже – підтримують свою практику та професійний розвиток відповідно до вимог МОЗ України щодо безперервного професійного розвитку медичних працівників.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Усі процедури конкурсного добору викладачів в КНУ є демократично прозорими та забезпечують необхідний рівень викладання за ОП. Проведення конкурсу здійснюється відповідно до «Порядку проведення конкурсного відбору на посади науково-педагогічних працівників у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка» (<http://senate.univ.kiev.ua/?p=184>). Наказ ректора про терміни та умови його проведення публікуються в газеті «Освіта» та на сайті Університету (<http://senate.univ.kiev.ua/?cat=9>). Крім того, на сайті КНУ розміщений Перелік документів, необхідних для переукладання контракту з науково-педагогічними працівниками Київського університету імені Тараса Шевченка (<http://senate.univ.kiev.ua/?p=64>), який включає список наукових та навчально-методичних праць, документальне підтвердження відповідності фаху та рівня професіоналізму та спроможності забезпечити викладання відповідно до цілей ОП (звіт про результати роботи та виконання умов попереднього контракту, рецензія на відкрите заняття, обговорення/витяги протоколів засідання кафедри, навчально-методичної комісії, вченої ради). Для науково-педагогічних працівників, які залучені до викладання дисциплін англійською мовою, додатковою вимогою є підтвердження володіння англійською мовою – наявність сертифікату рівня B2. Дотримання процедур конкурсного добору викладачів КНУ підтвердив на зустрічі з експертною групою начальник відділу кадрів О.Г.Іванченко.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Роботодавці залучені як до організації (є авторами робочих програмах відповідних навчальних дисциплін), так і до реалізації освітнього процесу при проведенні лекційних, семінарських, а також практичних занять. Зокрема, асистент кафедри фундаментальної медицини ННЦ «Інститут біології та медицини» О.О.Берник є завідувачем клініко-діагностичної лабораторії ТОВ «Медичний центр імені академіка Юрія Прокоповича Спіженка»; вона є автором та викладачем навчальних дисциплін «Система управління якістю лабораторних досліджень» та «Клінічна біохімія патологічних станів». Викладач кафедри клінічної медицини ННЦ «Інститут біології та медицини» та автор дисципліни «Лабораторні дослідження в криміналістиці» А.С.Повх є заступником завідувача лабораторії біологічних досліджень та обліку Державного науково-дослідного експертно-криміналістичного центру МВС України. Асистент кафедри фундаментальної медицини ННЦ «Інститут біології та медицини» А.О.Приходько є лікарем ТОВ «Клініка сімейної медицини «Здравиця»; вона є автором та викладачем навчальної дисципліни «Соціальна медицина». Доцент кафедри фундаментальної медицини ННЦ «Інститут біології та медицини» та автор і викладач дисципліни «Вплив фармакологічних препаратів на лабораторні показники» Г.М. Шаяхметова є провідним науковим співробітником відділу загальної токсикології ДУ «Інститут фармакології та токсикології НАМН України». Медичний директор ТОВ «СІ ЕС ДІ ЛАБ» О.М. Сулаєва є куратором «Виробничої практики з імунології, біохімії, цитології та патогістології». Залучення фахівців з практичної лабораторної медицини на ОП носить перманентний характер. На теперішній час розглядається можливість залучення до педагогічного процесу завідувача медичної лабораторії ТОВ «Сінлаб-Україна» Н.С. Гургенідзе та інших фахівців лабораторії, що підтверджується наявністю відповідного договору про спільну діяльність від 17.09.2021 р.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

За сумісництвом або на умовах погодинної оплати праці на ОП викладають кваліфіковані фахівці галузі лабораторної медицини. Так, завідувач клініко-діагностичної лабораторії ТОВ «Медичний центр імені академіка Юрія Прокоповича Спіженка», к.б.н. О.О.Берник, яка викладає дисципліни «Система управління якістю лабораторних досліджень» та «Клінічна біохімія патологічних станів», має другу кваліфікаційну категорію за спеціальністю «Клінічна біохімія». Заступник завідувача лабораторії біологічних досліджень та обліку Державного науково-дослідного експертно-криміналістичного центру МВС України А.С.Повх, яка викладає дисципліну «Лабораторні дослідження в криміналістиці», має кваліфікацію судового експерта з правом проведення біологічної експертизи за експертними спеціальностями «Імунологічні дослідження» та «Молекулярно-генетичні дослідження». На ОП працює провідний науковий співробітник відділу токсикології ДУ «Інститут фармакології та токсикології Національної академії медичних наук України», д.б.н., професор Г.М.Шаяхметова, яка викладає дисципліну «Вплив фармакологічних препаратів на лабораторні показники», а також провідний науковий співробітник відділу загальної токсикології ДУ «Інститут фармакології та токсикології НАМН України», д.мед.н., професор О.М.Сулаєва, яка є куратором виробничої практики з імунології, біохімії, цитології та патогістології.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

В КНУ створені умови для підвищення кваліфікації та професійного розвитку науково-педагогічних працівників. Згідно Положення про організацію та проведення підвищення кваліфікації НПП (https://biology.univ.kiev.ua/images/stories/NMK/Documents/Baza_vnutrishnih_doc/Polojennya_pro_pidvyschennia_kv_alifikazii_naukovo_pedagogichnyh_ta_pedagogichnyh_prazivnykiv.pdf) викладачі, які працюють на ОП, мають можливість професійного розвитку за рахунок реалізації права на академічну мобільність (при цьому, терміном до

одного року за ними зберігається основне місце роботи). Відділом забезпечення якості освіти КНУ постійно проводяться курси підвищення кваліфікації для науково-педагогічних працівників. Так, О.Є.Маєвський пройшов курси підвищення кваліфікації та розвитку педагогічної майстерності (сертифікат від 01.03.2021 р.) та курс підвищення кваліфікації за програмою «Роль гарантів освітніх програм у розбудові внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти» (сертифікат від 11.03.2021 р.). За словами гаранта ОП, наразі курс підвищення кваліфікації за програмою «Роль педагогічних працівників у розбудові внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти» проходить завідувач кафедри фундаментальної медицини В.Г.Хоперія. Науково-педагогічні працівники, які задіяні в реалізації ОП, також приймають участь у заходах, які сприяють їх професійному розвитку за межами КНУ. Так, О.Є.Маєвський пройшов курси підвищення кваліфікації в Національному медичному університеті ім. О.О. Богомольця. Під час роботи в фокус-групі з персоналом та керівництвом структурних підрозділів КНУ начальник відділу міжнародного співробітництва Р.К.Петюров розповів про регулярні участі викладачів, студентів та аспірантів ННЦ «Інститут біології та медицини» у закордонних відрядженнях. Гарант ОП розповів про наявні плани щодо участі викладачів та здобувачів вищої освіти ОП «Лабораторна медицина» у програмах академічної мобільності.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Під час проведення зустрічей з гарантом ОП, представниками відділу кадрів та бухгалтерії було з'ясовано, що в КНУ функціонує система заохочення науково-педагогічних працівників згідно наказу «Про затвердження Положення про стимулювання співробітників Київського національного університету імені Тараса Шевченка за результатами наукової діяльності» № 71-32 від 31.01.2014 р. Заступник головного бухгалтера Г.П.Малеча повідомила членів експертної групи, що в КНУ діє система преміювання науково-педагогічних працівників за особисті досягнення, у т.ч. за публікаційну активність. Преміювання здійснюється щоквартально, за підсумками року, з нагоди певних свят або заходів (наприклад, з нагоди дня працівника освіти). В КНУ проводиться щорічний конкурс «Найкращий викладач року», за підсумками якого найкращим викладачам вручаються Подяки та Грамоти. За пропозицією колективу кафедр, за поданням Інституту/Університету найкращим науково-педагогічним працівникам вручаються Подяки, Грамоти та Почесні нагороди МОНУ, НАНУ, НАПНУ тощо. Інформація щодо заохочення працівників, які працюють на даній ОП, відсутня.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Викладачі, які залучені до викладання освітніх компонентів ОП, мають не лише певний досвід проведення практичних занять та читання лекцій (доценти та професори), але і досвід, пов'язаний безпосередньо з роботою в галузі лабораторної медицини. До проведення практичних занять та керування виробничою практикою активно залучаються роботодавці, які працюють за сумісництвом на ОП. Залучення фахівців з практичної лабораторної медицини на ОП носить перманентний характер: до педагогічного процесу залучаються нові спеціалісти провідних медичних лабораторій.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Слабких сторін у контексті критерію 6 не виявлено. Рекомендовано активізувати участь у міжнародних та вітчизняних програмах, які сприяють розвитку викладацької майстерності науково-педагогічних працівників ОП «Лабораторна медицина».

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

ОП відповідає вимогам критерію 6 в цілому, невідповідностей (суттєвих та несуттєвих) протягом акредитаційної експертизи виявлено не було. Отже, враховуючи наявні сильні сторони та позитивні практики, а також наведені рекомендації, члени експертної групи дійшли висновку про відповідність ОП за критерієм 6 рівню В.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Експертна група ознайомила із власними матеріально-технічними ресурсами ННЦ «Інститут біології та медицини» (приміщення та обладнання лабораторії віртуальної реальності, навчальної лабораторії мікроскопії, біохімічної лабораторії) та матеріально-технічними ресурсами, які залучаються до ОП на договірній основі (приміщення, обладнання та витратні матеріали клініко-діагностичної лабораторії ТОВ «Медичний центр імені академіка Юрія Прокоповича Спіженка», лабораторії біологічних досліджень та обліку Державного науково-дослідного експертно-криміналістичного центру МВС України, медичної лабораторії ТОВ «Сінлаб-Україна»), а також із навчально-методичним забезпеченням (робочі програми навчальних дисциплін, методичні рекомендації щодо порядку проведення семестрового оцінювання, архіви цитологічних та гістологічних препаратів) ОП «Лабораторна діагностика» та дійшла висновку, що вони за своїм станом, призначенням, кількістю є цілком достатніми для забезпечення якісного освітнього процесу та можуть забезпечити досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання. Позитивною практикою цієї ОП є проведення практичних занять на базі провідних медичних лабораторій України, які акредитовані на відповідність стандартам ДСТУ EN ISO 15189:2015 та ДСТУ ISO/IEC 17025:2017, або які активно впроваджують вимоги міжнародних стандартів в повсякденну рутинну практику. Інтерв'ювання здобувачів вищої освіти під час проведення відповідних зустрічей продемонструвало, що їх практична підготовка на базі таких лабораторій носить реальний, а не формальний характер. Гарант ОП повідомив також членів експертної групи про те, що здобувачі освіти мають можливість користуватися бібліотекою з фондом близько 50000 найменувань та електронною бібліотекою, що постійно оновлюється на сайті Інституту та Університету, комп'ютерними класами, приміщенням коворкінгу; в Інституті наявні приміщення для громадських організацій (студентського парламенту та профбюро).

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Інтерв'ювання здобувачів вищої освіти, а також науково-педагогічних працівників під час проведення відповідних зустрічей продемонструвало, що заклад забезпечує безоплатний доступ викладачів та студентів до наявної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання та/або наукової діяльності в межах ОП (лабораторій, аудиторій, бібліотеки, інформаційної мережі КНУ тощо), а також надає можливості студентам реалізувати свій науковий та творчий потенціал (шляхом безоплатної участі у наукових конкурсах, олімпіадах та конференціях, зокрема у щорічній Міжнародній науковій конференції «Шевченківська весна: досягнення біологічної науки / BioScience Advances», за рахунок діяльності Молодіжного центру культурно-естетичного виховання, туристичного клубу «Університет» тощо).

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Освітнє середовище задовольняє потреби та інтереси здобувачів вищої освіти. Безпека життя і здоров'я студентів забезпечуються зокрема роботою Університетської клініки (яка акредитована МОЗ України на надання медичних послуг за 22 медичними спеціальностями, про що під час відповідної зустрічі повідомив директор клініки В.А.Черняк), функціонуванням Психологічної служби КНУ та Інституту психіатрії, функціонуванням інституту кураторства. Студенти переконали експертну групу в тому, що у разі виникнення проблем вони реально можуть звернутися до гаранта ОП. В аудиторіях та лабораторіях забезпечено сприятливі та безпечні для життя і здоров'я умови. Певні зауваження виникли у членів експертної групи лише при огляді приміщень біохімічної лабораторії, де не дотримані всі вимоги щодо поводження із біологічним матеріалом, зокрема не завжди існують умови для збирання та знезараження відходів категорії В. В зазначеній лабораторії проводяться експериментальні дослідження із використанням біологічного матеріалу, отриманого від людини та експериментальних тварин, потенційно інфікованого мікроорганізмами III-IV груп патогенності. Отже, така лабораторія має відповідати вимогам ДСП 9.9.5.-080-02 «Правила влаштування і безпеки роботи в лабораторіях (відділах, відділеннях) мікробіологічного профілю», зокрема п. 13.9. «Дезінфекційні заходи». Будь-який матеріал, що надходить до лабораторії, має розглядається як потенційно небезпечний. Контейнери, в яких доставляються зразки, перш, ніж будуть передані на утилізацію до закладу, з яким укладено відповідні договірні відносини, мають підлягати знезараженню. В лабораторії повинна бути достатня кількість дезінфікуючих засобів, робочі розчини яких має готувати підготовлений персонал. Рукавички одноразового використання також підлягають знезараженню, перш ніж будуть видалені з лабораторії. Збирання відходів має проводитися якомога ближче до місць їх утворення в окремі ємності, що візуально чітко розрізняються за кольором та/або маркуванням. Експертна група радить провести аудит безпеки у лабораторії та прийняти відповідні заходи за результатами такого аудиту. Крім того, при вивченні Звіту за дослідженням освітньої програми ННЦ «Інститут біології та медицини» «Лабораторна діагностика» (рівень вищої освіти – магістр), проведеним протягом лютого 2021 р., звертає увагу на себе доволі низька оцінка студентами стану приміщень Інституту. Так, твердження «Будівлі та приміщення факультету знаходяться у належному стані» за шкалою від мінус 3 (зовсім не погоджуюсь) до плюс 3 (повністю погоджуюсь), отримало 0,14 балів – 42,9% здобувачів зазначили неналежний стан будівель та приміщень факультету. При проведенні огляду матеріально-

технічної бази з використанням технічних засобів відеозв'язку експертна група не отримала свідчень неналежного стану робочих кімнат та аудиторій. Однак це питання має бути вивчено групою забезпечення ОП з наступною розробкою чіткого плану усунення виявлених невідповідностей, якщо такі мають місце.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Інформація про організацію освітнього процесу (графіки навчального процесу, розклади занять, графіки екзаменаційних сесій тощо) знаходиться у вільному доступі на офіційному сайті Інституту. Загальну інформацію щодо студентського життя, дозвілля, нарахування стипендій, рейтинги тощо здобувачі вищої освіти можуть отримати на сайті КНУ. Інформація на сайтах підтримується в актуальному стані. Освітню та організаційну підтримку студенти отримують від викладачів під час навчання в аудиторіях, наукових керівників під час проведення консультацій при написанні кваліфікаційних робіт, кураторів. Підтримкою та захистом інтересів здобувачів вищої освіти займаються органи студентського самоврядування – Студентський парламент та Студентське профбюро. Консультативна підтримка студентів здійснюється кураторами груп, науково-педагогічними працівниками та допоміжним персоналом Інституту (методистами, лаборантами тощо). Згідно наданого на розгляд членам експертної групи Звіту за дослідженням освітньої програми ННЦ «Інститут біології та медицини» «Лабораторна діагностика» (рівень вищої освіти – магістр), проведеним навчальною лабораторією соціологічних та освітніх досліджень спільно з факультетом соціології КНУ протягом лютого 2021 р., здобувачі вищої освіти в цілому задоволені рівнем інформаційної та консультативної підтримки, що надаються в Інституті. На реалізацію освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки студентів також спрямована діяльність загально-університетських структурних підрозділів та служб: відділу по роботі зі студентами, відділу академічної мобільності, сектору працевлаштування, навчально-спортивного комплексу, молодіжного центру культурно-естетичного виховання, центру комунікацій, психологічної служби. Інтерв'ювання здобувачів вищої освіти під час проведення відповідних зустрічей продемонструвало, що студенти знають про їх існування та розуміють процедури взаємодії з ними.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

В КНУ розроблені процедури підтримки осіб із особливими освітніми потребами. Так, згідно Статуту КНУ особи з особливими освітніми потребами мають право вибору форм навчання під час вступу з використанням технологій, що враховують обмеження життєдіяльності, зумовлені станом здоров'я. Відповідно до Порядку супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у КНУ останнім забезпечується спеціальний навчально-реабілітаційний супровід і вільний доступ до інфраструктури університету. Концепція розвитку інклюзивної освіти «Університет рівних можливостей» Київського національного університету імені Тараса Шевченка передбачає створення безбар'єрного середовища для отримання освітніх послуг здобувачами освіти з особливими потребами. В Інституті забезпечено доступність прилеглої до будівлі території, виконуються умови безперешкодного і зручного пересування по вулиці до корпусу Інституту, в приміщеннях будівлі, функціонують два вантажних та три пасажирські ліфти, забезпечується доступність місць цільового відвідування, але процес формування безбар'єрного середовища ще триває. Зокрема, як запевнив членів експертної групи гарант ОП, наразі очікується заплановане встановлення пандусів для забезпечення доступу до будівлі Інституту для маломобільних груп населення. Серед студентів ОП не було і на сьогодні немає осіб з особливими освітніми потребами.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

В Університеті наявні політика та процедури врегулювання конфліктних ситуацій. Чітка та зрозуміла політика щодо насильства, агресії та сексуальних домагань представлена в Етичному кодексі університетської спільноти. Процедура врегулювання конфліктних ситуацій прописана в документі «Порядок вирішення конфліктних ситуацій у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка». Чіткі і зрозумілі політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій, пов'язаних із корупцією, регламентовані Антикорупційною програмою Київського національного університету імені Тараса Шевченка та процедурою повідомлення про корупцію, що знаходиться у вільному доступі на сайті КНУ за посиланням: <http://www.univ.kiev.ua/official/preventing-corruption/#p1>. Сприяння вирішення конфліктних ситуацій, пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією, направлена діяльність також органів студентського самоврядування, зокрема Студентського парламенту. Ці органи, у взаємодії з юридичним відділом КНУ, надають консультативно-правову допомогу студентам, які звернулися з проханням про вирішення конфліктної ситуації. В той же час основний фокус в КНУ спрямований на моніторинг конфліктів шляхом проведення індивідуальних бесід, опитування, тестування, оцінювання рівня задоволеності навчанням тощо. Так, задля виявлення потреб і інтересів здобувачів освіти, оцінювання їх задоволеності навчанням в університеті, лояльності до університету та факультету/інституту проводяться щорічні моніторингові опитування UNIDOS, що охоплюють весь КНУ. Так, згідно звіту, наданого

гарантом ОП на запит експертної групи, результати 16-ої хвили моніторингові опитування UNIDOS, проведеного у листопаді 2020 р., індекс лояльності студентів ННЦ «Інститут біології та медицини» до Інституту становив 8,1 (мінімальна лояльність = 1, максимальна лояльність = 11). Конфліктних ситуацій, скарг, пов'язаних з конфліктними ситуаціями, сексуальними домаганнями та дискримінацією, на даній ОП зафіксовано не було. В той же час, студенти поінформовані щодо наявних процедур вирішення конфліктів, про що свідчить Звіт за дослідженням освітньої програми ННЦ «Інститут біології та медицини» «Лабораторна діагностика» (рівень вищої освіти – магістр), проведеним навчальною лабораторією соціологічних та освітніх досліджень спільно з факультетом соціології КНУ протягом лютого 2021 р. Так, твердження «Мені відома процедура своєчасного та оперативного розв'язання спірних питань (зокрема пов'язаних з конфліктами, сексуальними домаганнями, корупцією» за шкалою від мінус 3 (зовсім не погоджуюсь) до плюс 3 (повністю погоджуюсь), отримало 2,2 бали.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Сильною стороною та конкурентною перевагою цієї ОП в контексті Критерію 7 є проведення практичних занять на базі провідних медичних лабораторій України, які акредитовані на відповідність стандартам ДСТУ EN ISO 15189:2015 та ДСТУ ISO/IEC 17025:2017, або які активно впроваджують вимоги міжнародних стандартів в повсякденну рутинну практику, організація та рівень матеріально-технічної бази яких дозволяє забезпечити якісний навчальний процес.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Слабких сторін у контексті критерію 7 не виявлено. Рекомендовано: 1. Організувати та провести аудит безпеки у біохімічній лабораторії ННЦ «Інститут біології та медицини», що знаходиться за адресою: м. Київ, проспект академіка Глушкова, 2, та прийняти відповідні заходи за результатами такого аудиту. Зокрема, забезпечити дотримання в лабораторії державних санітарних правил та норм, регламентованих ДСП 9.9.5.-080-02 «Правила влаштування і безпеки роботи в лабораторіях (відділах, відділеннях) мікробіологічного профілю». 2. Дослідити причини незадоволення студентами станом приміщень Інституту, які вони продемонстрували при проведенні опитування, організованого навчальною лабораторією соціологічних та освітніх досліджень спільно з факультетом соціології КНУ протягом лютого 2021 р. (див. відповідний Звіт), та у разі виявлення невідповідностей розробити чіткий план їх усунення.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

ОП відповідає вимогам критерію 7 в цілому. Проведення практичних занять на базі провідних медичних лабораторій України, які акредитовані на відповідність стандартам ДСТУ EN ISO 15189:2015 та ДСТУ ISO/IEC 17025:2017, або які активно впроваджують вимоги міжнародних стандартів в повсякденну рутинну практику, робить це прикладом зразкової практики, яку можна рекомендувати до провадження в закладах, які надають освітні послуги за спеціальністю 224 «Технології медичної діагностики та лікування». Однак враховуючи необхідність привести у повну відповідність алгоритми роботи з біологічним матеріалом в лабораторії Інституту вимогам державних санітарних правил та норм, а також незадоволення студентів станом приміщень Інституту, щодо чого було надано певні рекомендації, члени експертної групи дійшли висновку знизити свідчення відповідності критерію 7 з рівня А до рівня В.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Під час проведення експертизи з'ясовано, що в КНУ діє механізм розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм різних спеціальностей та вчасного реагування на виявлені недоліки в ОП, який регламентується низькою внутрішньо-університетських документів, зокрема: 1. Положенням про організацію освітнього процесу у КНУ імені Тараса Шевченка (http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Poloz_org_osv_proc-2018.pdf); 2. Положенням про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в КНУ імені Тараса Шевченка

(<http://nmc.univ.kiev.ua/doc.htm>); 3. Наказом ректора від 05.03.2018 р. за №158-32 «Про затвердження тимчасового порядку розроблення, розгляду і затвердження освітніх (освітньо-професійних, освітньо-наукових) програм» (http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Poryadok_OP.pdf); 4. Наказом ректора від 11.08.2017 р. за №729-32 «Про запровадження в освітній та інформаційний процес форм опису освітньо-професійної (освітньо-наукової) програми, структурних вимог до інформаційного пакету, форм робочої навчальної програми дисципліни і форми представлення інформації про кваліфікацію науково-педагогічного працівника» (з додатками) (http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Nakaz_Form_Doc-729-32_11-08-2017.pdf); 5. Наказом ректора «Про затвердження Тимчасового порядку розгляду пропозицій щодо внесення змін до описів ступеневих освітніх програм» від 08.07.2019 р. за №601-32 (<http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Tymchasovyi%20poryadok%20vnesennya%20ozmin%20do%20OOP.pdf>). Усі положення та накази розміщені за сайті КНУ, посилення, що надані в ОП, є активними. Документованих свідчень щодо обговорення результатів моніторингу та періодичного перегляду ОП представниками різних зацікавлених осіб із фіксацією інформації щодо того, які саме пропозиції щодо покращення якості освітнього процесу було отримано, на основі чого вони були запропоновані й від кого поступили (студенти, викладачі, роботодавці тощо), та документуванням рішень щодо того, які саме пропозиції необхідно врахувати, а які відхилити, членам експертної групи надано не було. В той же час, на сайті Інституту (<https://biology.univ.kiev.ua/ukreducational-program/laboratorna-diahnostyka/opys-osvitnoi-prohramy.html>) розміщені попередня версія ОП 2019 року, діюча версія ОП, а також проєкт нової редакції ОП. Вивчення цих документів свідчить на користь того, що на практиці процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми мають реальне місце.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Залучення здобувачів вищої освіти до заходів із забезпечення якості ОП регламентує Положення про організацію освітнього процесу у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка (http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Poloz_org_osv_proc-2018.pdf). Згідно наданого на розгляд членам експертної групи «Звіту за дослідженням освітньої програми ННЦ «Інститут біології та медицини» «Лабораторна діагностика» (рівень вищої освіти – магістр)», проведеним навчальною лабораторією соціологічних та освітніх досліджень спільно з факультетом соціології КНУ протягом лютого 2021 року, 71,4% респондентів зазначають, що їм відомо про можливість надання пропозицій щодо покращення освітньої програми та її освітніх компонентів. У 2021 році здобувачами вищої освіти була внесена пропозиція щодо збільшення годин навчання з дисципліни «Іноземна мова (за професійним спрямуванням)», яка була врахована. Так, у новій редакції ОП «Лабораторна діагностика» загальний обсяг дисципліни «Іноземна мова (за професійним спрямуванням)» збільшено до 6 кредитів ЄКТС (замість 3,0 у діючій версії). Крім того, існує практика отримання періодичного зворотного зв'язку від студентів щодо якості викладання на ОП шляхом проведення періодичних опитувань. Так, на розгляд членам експертної групи було надано документ «Звіт за результатами опитування студентів про викладання певної навчальної дисципліни», який містить інформацію щодо оцінки студентами якості викладання двох навчальних дисциплін – «Методологія та організація наукових досліджень з основами інтелектуальної власності» та «Цитологічна діагностика». Наданий членам експертної групи за запитом Витяг з протоколу №1 засідання науково-методичної комісії ННЦ «Інститут біології та медицини» Київського національного університету імені Тараса Шевченка від 20.09.2021 року містить ухвалу щодо необхідності «...врахувати результати проведеного моніторингу якості викладання за окремими дисциплінами... при перегляді змістової та/або структурно-змістової складової освітніх компонентів та/або ОП у цілому». Органи студентського самоврядування також активно залучені до процедур внутрішнього забезпечення якості ОП: його представники здійснюють моніторинг інформаційного забезпечення ОП (<https://biology.univ.kiev.ua/ukreducational-program/laboratorna-diahnostyka/opys-osvitnoi-prohramy.html>) (активність складає майже 15000 переглядів за рік).

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Документованих свідчень залучення роботодавців до процесу перегляду ОП, наприклад, у вигляді протоколів спільних зустрічей або результатів опитувань на розгляд експертної групи надано не було. Будь-які інші документи, де було б зафіксовано всі висловлені ними пропозиції щодо покращення якості освітнього процесу та рішення щодо того, які саме пропозиції необхідно врахувати, а які відхилити, членам експертної групи також надано не було. В той же час, ті роботодавці, які безпосередньо залучені до навчального процесу в Інституті (шляхом працевлаштування за сумісництвом, зарахування на частину ставки, погодинної оплати праці) під час проведення інтерв'ювання заповнили членів експертної групи, що ними було запропоновано та внесено зміни у змістовну складову відповідних навчальних дисциплін нової версії ОП, проєкт якої наразі знаходиться на обговоренні. Гарант ОП також підтвердив, що відбулися зміни у змістовній складовій деяких навчальних дисциплін, зокрема «Клінічної оцінки лабораторних досліджень» та «Системи управління якістю лабораторних досліджень».

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

ОП акредитується вперше. Випускники ОП відсутні. Перший випуск здобувачів вищої освіти за ОП «Лабораторна діагностика» відбудеться у 2022 році. Проте ННЦ «Інститут біології та медицини» має вагомий досвід організації зворотного зв'язку з випускниками, який буде використано також і на цій ОП.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

В ході проведеного інтерв'ювання гаранта ОП, роботи в фокус-групах з викладачами ОП, роботодавцями, які працюють на ОП, а також здобувачами вищої освіти встановлено, що п'ятирівнева система якості, яка впроваджена та підтримується в цілому в КНУ (та про яку доповіла на відповідній зустрічі представник відділу забезпечення якості вищої освіти Дарія Щеглюк), впроваджена також і на ОП «Лабораторна діагностика». Члени експертної групи пересвідчилися, що процедури локального моніторингу ОП членами робочої групи програми, а також моніторингу з боку відділу забезпечення якості вищої освіти мають реальне місце. Так, на розгляд членам експертної групи було надано документ «Звіт за результатами опитування студентів про викладання певної навчальної дисципліни», а також звіти гаранта освітньо-професійної програми «Лабораторна діагностика» другого (магістерського) рівня вищої освіти д.мед.н., професора Маєвського О.Є. про результати моніторингу освітньої діяльності за ОПП. Крім того, членам експертної групи за запитом було надано Витяги з протоколу засідання науково-методичної комісії ННЦ «Інститут біології та медицини» Київського національного університету імені Тараса Шевченка, на яких гарант ОП О.Є.Маєвський звітував про результати моніторингу діяльності ОП та було ухвалено, зокрема «...врахувати результати проведеного моніторингу якості викладання за окремими дисциплінами... при перегляді змістової та/або структурно-змістової складової освітніх компонент та/або ОП у цілому». Однак ухвала не містить конкретної інформації щодо того, що саме має бути зроблено та протягом якого терміну, звідки експертна група могла би зробити висновки щодо швидкості реагування на певні пропозиції або виявлені недоліки. План заходів щодо покращення якості ОП за підсумками «Звіту за дослідженням освітньої програми ННЦ «Інститут біології та медицини» «Лабораторна діагностика» (рівень вищої освіти – магістр)» або будь-які інші документи аналогічного спрямування експертній групі надано не було. Проте гарант ОП на відповідних зустрічах запевнив членів експертної групи, що персонал, який працює на цій ОП, досить швидко реагує на всі пропозиції, які поступають з боку всіх зацікавлених сторін та відразу реалізує це шляхом внесення відповідних змін до ОП та змістовних компонентів її окремих навчальних дисциплін. Наявність на сайті ННЦ «Інститут біології та медицини» вже трьох версій ОП – попередньої версії 2019 року, чинної версії, а також проєкту нової редакції – підтверджує усні свідчення гаранта.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Акредитація ОП «Лабораторна діагностика» проводиться вперше. Проте в ННЦ «Інститут біології та медицини» існує практика своєчасного реагування на зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій, що зазначено у Відомостях про самооцінювання та було наголошено головою науково-методичної комісії ННЦ «Інститут біології та медицини» Н.В.Скрипник під час проведення відповідної зустрічі.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Результати роботи експертної групи протягом всього терміну проведення акредитаційної експертизи дають змогу стверджувати, що в закладі розроблена, впроваджена та підтримується багаторівнева система забезпечення якості освітніх послуг, на користь чого свідчить залученість усіх учасників освітнього процесу до формування культури якості, наявність системи моніторингу освітнього процесу та реальне оновлення освітніх програм. Проведені зустрічі з керівництвом, науково-педагогічним персоналом, представниками навчально-методичних та інших адміністративних структур КНУ, а також студентами та представниками студентського самоврядування свідчить про те, що політики та процедури забезпечення якості належними чином сприймаються усіма учасниками освітнього процесу, що, безперечно, сприяє розвитку ОП та в цілому освітньої діяльності за цією програмою.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

Сильною стороною цієї ОП у контексті Критерію 8 є наявність п'ятирівневої системи забезпечення якості освіти, що гарантує належний рівень процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітніх

програм, а отже – і якості освітньої послуги за кожною окремою ОП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Слабких сторін у контексті критерію 8 не виявлено. Рекомендовано забезпечити належний рівень документування всіх виявлених за підсумками моніторингових досліджень рівня задоволеності здобувачів вищої освіти ОП недоліків в освітній програмі та прийнятих рішень щодо того, які саме заходи мають бути застосовані з чітким зазначенням кінцевого терміну їх виконання та відповідальних осіб.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

ОП відповідає вимогам критерію 8 в цілому, невідповідностей (суттєвих та несуттєвих) протягом акредитаційної експертизи виявлено не було. Отже, враховуючи наявні сильні сторони, а також наведені рекомендації, члени експертної групи дійшли висновку про відповідність ОП за критерієм 8 рівню В.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Права і обов'язки всіх учасників освітнього процесу визначені у нормативних документах закладу, не суперечать один одному, є чіткими та зрозумілими для усіх учасників навчального процесу. Наприклад, загальні права та обов'язки КНУ, його органів управління та підрозділів представлені в Статуті (<http://univ.kiev.ua/pdfs/statut/statut-22-02-17.pdf>, пункт 4 та 6); права та обов'язки НПП представлені у Положенні про організацію освітнього процесу (<http://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/Organization-of-the-educational-process.pdf>, пункт 10) та у Статуті (пункт 7); права та обов'язки здобувачів представлені у Положенні про організацію освітнього процесу (пункт 9) та Статуті (пункти 6 та 7). Розроблено Етичний кодекс університетської спільноти, який носить рекомендаційний характер.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

На сайті Інституту опублікований проект ОП «Лабораторна діагностика» за 2021 н.р. (<https://biology.univ.kiev.ua/ukreducational-program/laboratorna-diahnostyka/opys-osvitnoi-prohramy.html>), внизу сторінки прикріплена форма для надсилання повідомлення із пропозиціями щодо внесення змін в проект. Для зворотного зв'язку заявник може залишити свої контактні дані у полях «Ім'я» та «Email». Усі повідомлення надсилаються на поштову скриньку НЦЦ «Інститут біології та медицини», де переглядаються уповноваженою особою.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

Точна, достовірна та актуальна інформація про ОП «Лабораторна діагностика» оприлюднена на офіційному сайті НЦЦ «Інститут біології та медицини» за посиланням <https://biology.univ.kiev.ua/ukreducational-program/laboratorna-diahnostyka/opys-osvitnoi-prohramy.html>. Додатково за даним посиланням оприлюднені освітні програми за 2019 р. та проект нової версії ОП.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

ЗВО дотримується загальних правил та вимог у контексті Критерію 9, інформація зручно та логічно розміщена на сайті НЦЦ «Інститут біології та медицини», що є окремою структурною частиною системи офіційних сайтів Університету. Таке технічне рішення полегшує пошук інформації для стейкхолдерів за конкретною ОП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Слабких сторін у контексті критерію 9 не виявлено. Рекомендовано забезпечити подальше наповнення сайту інформацією; замінити/видалити блоки «сторінка на стадії розробки» для ергономічного використання простору сторінок, зокрема за посиланнями <https://biology.univ.kiev.ua/about-us.html> та <https://biology.univ.kiev.ua/> (Меню «Актуальна інформація»).

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

ОП відповідає вимогам критерію 9 в цілому, невідповідностей (суттєвих та несуттєвих) протягом акредитаційної експертизи виявлено не було. Отже, враховуючи наявні сильні сторони та позитивні практики, а також наведені рекомендації, члени експертної групи дійшли висновку про відповідність ОП за критерієм 9 рівню В.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	A
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B

Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6 . Людські ресурси	B
Критерій 7 . Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8 . Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9 . Прозорість та публічність	B
Критерій 10 . Навчання через дослідження	<i>не застосовується</i>

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

***

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Танасійчук Ірина Сергіївна

Члени експертної групи

Литвиненко Микола Ігоревич

Бабійчук Олександр Юрійович